

SADRŽAJ

PREDGOVOR	9
KRATICE.....	11
POPIS PREDMETA SUDA EU	13
I. UVOD	17
1. Svrha BU II bis	22
2. BU II bis kao dio europskog građanskog postupovnog prava	23
3. Uredba kao pravni akt Zajednice	28
3.1. Nadležnost EU za donošenje BU II bis	29
3.2. Vanjska nadležnost EU	30
4. Tumačenje BU II bis	32
4.1. Općenito o Sudu EU	32
4.2. Autonomno tumačenje	34
4.3. Postupak podnošenja zahtjeva za prethodnim tumačenjem	35
4.3.1. Hitni prethodni postupak (PPU)	37
5. Receptio in associationem	38
II. POLJE PRIMJENE ODREDBA O RODITELJSKOJ ODGOVORNOSTI PO BU II bis	41
1. Materijalno polje primjene BU II bis	41
2. Teritorijalno polje primjene BU II bis	43
3. Praksa Suda EU vezano uz polje primjene BU II bis	44
III. NADLEŽNOST U PREDMETIMA O RODITELJSKOJ ODGOVORNOSTI PO BU II bis	55
1. Uvodne napomene	55
2. Opća međunarodna nadležnost	57
3. Posebna međunarodna nadležnost	60
3.1. Ustaljivanje nadležnosti djetetova ranijeg uobičajenog boravišta	60
3.2. Prorogacija nadležnosti	62
3.2.1. Prorogacija nadležnosti u vezi s bračnim sporom	62
3.2.2. Prorogacija nadležnosti neovisno o bračnom sporu	64

3.3. Nadležnost utemeljena na nazočnosti djeteta	67
3.4. Supsidijarna nadležnost	68
3.5. Diskrecijsko ustupanje nadležnosti sudu koji može bolje odlučiti (<i>forum non conveniens</i>)	68
3.6. Nadležnost utemeljena na hitnosti	70
3.7. Nadležnost u slučaju otmice djeteta	72
4. Zajedničke odredbe poglavlja o nadležnosti	77
4.1. Pokretanje postupka	77
4.2. Ispitivanje nadležnosti	77
4.3. Ispitivanje dopustivosti	78
4.4. Litispendencija i ovisni postupci	79
5. Praksa Suda EU vezano uz nadležnost zasnovanu prema odredbama BU II bis	80

IV. MJERODAVNO PRAVO U PREDMETIMA O RODITELJSKOJ ODGOVORNOSTI . . . . .

1. Uvod	89
2. Haška konvencija iz 1996. godine	89
2.1. Polje primjene	89
2.2. Mjerodavno pravo	91
2.2.1. Mjerodavno pravo za zaštitne mjere	91
2.2.2. Mjerodavno pravo za roditeljsku odgovornost proizašlu iz zakona	93
2.2.3. Zaštita trećih osoba	95
2.2.4. Ostale odredbe o mjerodavnom pravu	95
3. Problemi u primjeni odredaba HK 1996 u kontekstu odredaba BU II bis	96

V. PRIZNANJE I OVRHA SUDSKIH ODLUKA U PREDMETIMA O RODITELJSKOJ ODGOVORNOSTI PO BU II bis . . . . .

1. Uvodne napomene	99
2. Priznanje i ovrha po BU II bis	99
2.1. Standardni postupak priznanja	101
2.1.1. Razlozi za odbijanje priznanja odluke o roditeljskoj odgovornosti	103
2.1.2. Postupak proglašenja odluke ovršnom	106
2.1.3. Postupak po pravnim lijekovima	108
2.2. Brzi postupak priznanja	112
3. Praksa Suda EU u materiji priznanja i ovrhe prema odredbama BU II bis	115

VI. SURADNJA IZMEĐU SREDIŠNJIH TIJELA U POSTUPCIMA O RODITELJSKOJ ODGOVORNOSTI.	123
1. Karakteristike mehanizma suradnje uređenog odredbama BU II bis.	123
VII. ODNOS BU II bis S DRUGIM MEĐUNARODNIM PRAVNIM AKTIMA, S POSEBNIM OSVRTOM NA ODNOS S HAŠKIM KONVENCIJAMA.	127
1. Uvodne napomene.	127
2. Status međunarodnih ugovora kao izvora međunarodnog privatnog prava na području Europske unije	130
2.1. Osvrt na Uredbu Vijeća (EZ) br. 664/2009 i njezin značaj za vanjsku nadležnost Europske unije za sklapanje međunarodnih ugovora.	130
2.2. Međunarodni ugovori kao izvori međunarodnog privatnog prava na području Europske unije	132
2.3. Hijerarhija izvora međunarodnog privatnog prava na području Europske unije. .	135
3. Odnos BU II bis s drugim pravnim aktima	136
3.1. Interkomunitarni sporazumi	138
3.2. Konkordati	139
3.3. Međunarodni ugovori	140
3.3.1. Odnos BU II bis s HK 1996.	141
3.3.2. Odnos BU II bis s HK 1980.	145
VIII. ZAVRŠNA RAZMATRANJA	149
1. Kratki prikaz roditeljske odgovornosti prema Zakonu o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima (dalje: ZRSZ).	149
1.1. Općenito	149
1.2. Međunarodna nadležnost.	150
1.3. Mjerodavno pravo	153
1.4. Priznanje i ovrha	153
2. Izazovi hrvatskom pravosuđu.	163
2.1. Općenito	163
2.2. Izazovi u pogledu nadležnosti	166
2.3. Izazovi u pogledu mjerodavnog prava	167
2.4. Izazovi u pogledu priznanja i ovrhe	169
2.5. Izazovi vezani uz međunarodnu suradnju.	171
3. Zaključak.	173

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenog 2003. O NADLEŽNOSTI I PRIZNANJU I OVRSI SUDSKIH ODLUKA U BRAČNIM PREDMETIMA I PREDMETIMA O RODITELJSKOJ ODGOVORNOSTI, KOJOM SE UKIDA UREDBA (EZ) br. 1347/2000.....	181
INFORMATIVNA UPUTA SUDA EU.....	230
POPIS LITERATURE	237